

صدا و سیماي جمهوری اسلامی ایران
ستاد انتخابات
دبیر خانه

انتخابات

(رسانه های بیگانه)

شانزدهم فروردین ماه ۱۳۹۶ - شماره ۲۶

فهرست

عنوان.....	صفحه
چکیده:.....	۱
مهمترین محورها و سناریوهای تبلیغی رسانه های بیگانه علیه شورای نگهبان.....	۲
۱- نظارت استصوابی؛ ناقض آزادی و فاقد اصول عادلانه و رقابتی!!.....	۲
۲- تنزل جایگاه رجل سیاسی به معنای جنسیت!.....	۳
۳- نامزدی وحید دستجردی؛ تغییر تاکتیک شورای نگهبان.....	۳
۴- پیشنه سازی جعلی برای پرسؤال بردن بی طرفی شورای نگهبان.....	۳
۵- محدودسازی وظایف انتخاباتی شورای نگهبان.....	۴
۶- فضا سازی علیه شورای نگهبان در قالب " منابع کسب اطلاع".....	۴
۷- متهم کردن شورای نگهبان به سیاسی کاری در بررسی صلاحیت ها.....	۴
۸- انتخابات ریاست جمهوری: شرایط سختگیرانه و ناروشن در بررسی صلاحیت ها!!.....	۵
۹- صلاحیت حسن روحانی؛ دعوی اصولگرایان و حامیان روحانی.....	۵
۱۰- شورای نگهبان و مسئله صلاحیت حسن روحانی.....	۵
۱۱- نامزدی ابراهیم رئیسی و مسئله صلاحیت حسن روحانی.....	۶
۱۲- بازی شورای نگهبان برای تضعیف روحیه اصلاح طلبان!.....	۶
۱۳- مقایسه سازی انتخابات شوراها با ریاست جمهوری برای اعتبار زدایی از شورای نگهبان.....	۶

چکیده:

انتخابات ریاست جمهوری

در آستانه نام نویسی از نامزدهای دوازدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری، رسانه های بیگانه فارسی زبان به موازات "فراخواندن مردم برای ثبت نام در این انتخابات"^۱، شورای نگهبان را هدف هجمه تبلیغی خود قرار داده اند. فضا سازی علیه شورای نگهبان درباره مسئله رداصلحیت ها، مبنای جریان سازی تبلیغی رسانه های بیگانه است؛ سیاستی که با هدف اعتبارزدایی از انتخابات در جمهوری اسلامی ایران دنبال می شود است.

رسانه های بیگانه با هجمه به شورای نگهبان و موضوع نظارت استصوابی، تلاش می کنند نماد مردم سالاری دینی انتخابات را هدف قرار دهند و اعتبارزدایی کنند. هدف غایی رسانه های بیگانه قبل از هجمه به جایگاه حقوقی شورای نگهبان زیر سؤال بردن مشروعیت نظام است «تائید صلاحیت نامزدها توسط شورای نگهبان همواره با انتقادهای گسترده سازمان های فرادولتی ناظر بر حقوق بشر و آزادی های مدنی روبه رو است که آن را «ناقض» آزادی و «فاقد» اصول عادلانه و رقابتی می دانند!!»^۲

به نظر می رسد روی دیگر سکه هجمه رسانه ای به شورای نگهبان متهم کردن این نهاد به حمایت از جریان یا نامزدی خاص و در نهایت تلاش برای دوقطبی سازی کاذب است. رسانه های بیگانه با قرار دادن شورای نگهبان در یک طرف انتخابات، می کوشند افکار عمومی را در تقابل با این نهاد و به عبارتی دیگر فراخواندن مردم به حمایت از جریان مقابل برانگیزند. در همین خصوص در فضای رسانه ای به گونه ای ویژه موضع شورای نگهبان درباره نامزدی حسن روحانی برجسته و تلاش می شود شورای نگهبان به عنوان ابزار جریان اصولگرا و به طور کلی حاکمیت برای مقابله با ائتلاف اصلاح / اعتدال معرفی و القاء شود: «فیض الله عرب سرخی، عضو سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی .. هدف از مطرح شدن بحث رداصلحیت حسن روحانی را «تضعیف روحیه اصلاح طلبان» دانست.^۳»

^۱ - تلویزیون بی بی سی (۹۶/۱/۱۴): "اگر علاقمند هستید شانس تان را به عنوان رئیس جمهوری آینده ایران امتحان کنید از سه شنبه آینده به مدت پنج روز ثبت نام ادامه می یابد!

^۲ - رادیو فردا - ۱۳۹۵/۹/۲۷

^۳ - رادیو فردا ۱۳۹۵/۱۰/۱۶

مهمترین محورها و سناریوهای تبلیغی رسانه های بیگانه علیه شورای نگهبان

۱- نظارت استصوابی؛ ناقض آزادی و فاقد اصول عادلانه و رقابتی!!

« در حالی که پنج ماه تا انتخابات باقی مانده، هنوز مشخص نیست دقیقاً چه فرد یا افرادی در آن به رقابت خواهند پرداخت؛ رقابتی که البته برآمده از خواسته فردی شهروندان نیست و بستگی به این دارد که شورای نگهبان «صلاحیت» کدامیک از نامزدهای اولیه را «تائید» خواهد کرد. تائید صلاحیت نامزدها توسط شورای نگهبان همواره با انتقادهای گسترده سازمانهای فرادولتی ناظر بر حقوق بشر و آزادیهای مدنی روبه رو است که آن را «ناقض» آزادی و «فاقد» اصول عادلانه و رقابتی می دانند.»^۴

«... در هر دوره انتخابات ریاست جمهوری در ایران صدها تن نامزد می شوند اما معمولاً صلاحیت کمتر از ۱۰ تن تائید می شود. در انتخابات ریاست جمهوری ۹۲ نیز به جز صدها تن از چهره های ناشناس، حدود ۴۰ چهره سرشناس سیاسی از جمله تعدادی از نمایندگان مجلس و وزرای سابق، نامزد شدند که در نهایت، صلاحیت هفت تن تائید شد.»^۵

« درباره انتخابات ایران من دو ملاحظه دارم؛ یکی اینکه در ایران قانون مدون و معینی بعد از گذشت ۳۸ سال از انقلاب در خصوص انتخابات نیست ... ملاحظه دوم مسئله نظارت استصوابی است یک نظام انتخاباتی سالم حداقل نیازمند این است که مردم به نماینده هایی که مایل اند رای بدهند. {اما} آقای (آیت الله) خامنه ای تعیین می کند و به آقای احمد جنتی می گوید که این ها جزو ذوب شدگان در ولایت اند. خودش هم بارها صریح گفته که معنی ندارد که کسانی که نظام را قبول ندارند یا نسبت به آن انتقاد دارند در انتخابات نامزد شوند... بابت این هیولایی که تحت نام انتخابات درست کرده اند کلی هم فخر به عالم می فروشند، در حالی که این مضحکه است!»^۶

«سرنوشت انتخابات دست دوازده نفر است ... و انتخابات یک قطبی است! ... نظارت استصوابی مدنظر جمهوری اسلامی ایران در هیچ کشور دیگری وجود ندارد!»^۷

«شرکت در انتخابات یا تحریم انتخابات حق افراد و گروه هاست. انتخابات را کدام افراد و گروه ها باید تحریم کنند یا تحریم می کنند؟ تجربه ۳۸ ساله جمهوری اسلامی نشان داده که افراد و گروه های داخل کشور انتخابات را تحریم نمی کنند. وقتی جمهوری اسلامی از طریق نظارت استصوابی شورای نگهبان انتخابات را کاملاً غیر رقابتی سازد، داخل کشوری ها در بهترین وضعیت خواهند گفت که: «ما رأی نمی دهیم.»»^۸

^۴ - رادیو فردا - ۱۳۹۵/۹/۲۷

^۵ - رادیو فردا - ۹۶/۱/۱۴

^۶ - تلویزیون من و تو - ۹۵/۱۲/۲۰

^۷ - تلویزیون من و تو - ۹۵/۱۲/۲۷

^۸ - رادیو فردا ۹۶/۱/۹

« تفسیر مانورهای سیاسی قبل از برگزاری انتخابات در ایران همواره چالش برانگیز بوده است زیرا صلاحیت همه نامزدها باید به تأیید شورای نگهبان محافظه کار برسد و هیچ کسی بدون تأیید آیت الله علی خامنه ای رهبر معظم ایران بر این کرسی تکیه نمی زند.»^۹

۲- تنزل جایگاه رجل سیاسی به معنای جنسیت!

« اظهارنظر اخیر سخنگوی شورای نگهبان درباره امکان ثبت نام زنان به عنوان داوطلب حضور در انتخابات آینده ریاست جمهوری، رخداد مهمی است. شورای نگهبان با استیلاهای فقهی سنتی منتصب رهبری و حضور حقوقدانان همسو با شخص اول نظام، در مقام تفسیر «رجل سیاسی» آن را تاکنون به معنای جنسیت فروکاسته است. همراه گذشته بود که رهبر جمهوری اسلامی، «سیاست های کلی انتخابات» را پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام، و بررسی و تصویب در آن اعلام کرد. دور از انتظار نیست که در چارچوب آن، شورای نگهبان به بازخوانی تفسیر خود از مفهوم رجل سیاسی دست یازد.»^{۱۰}

۳- نامزدی وحید دستجردی؛ تغییر تاکتیک شورای نگهبان

« بعد از صحبت های سخنگوی شورای نگهبان مبنی بر اینکه این شورا شرایط رجل سیاسی را بررسی می کند و اینکه گفته بودند زنان می توانند نامزد انتخابات ریاست جمهوری شوند گمانه زنی هایی مطرح شد مبنی بر اینکه اصول گرایان به این دلیل که قطعاً نمی توانند نامزدی برابر آقای روحانی داشته باشند که شانس رای آوردن داشته باشد قصد دارند یک زن را نامزد کنند که به نوعی یک فضای دوقطبی ایجاد شود و برخی از زنان به این دلیل که نخستین بار است که یک زن می تواند نامزد انتخابات ریاست جمهوری شود به او رای بدهند و آرای آقای روحانی ریزش کند»^{۱۱}

۴- پیشینه سازی جعلی برای زیر سؤال بردن بی طرفی شورای نگهبان

« در همین زمینه محمود صادقی، نماینده تهران در مجلس، روز یکشنبه، ۲۵ مهر، با اشاره به «نقض آشکار بی طرفی» برخی اعضای شورای نگهبان در انتخابات ۸۸ و حمایت آنان از محمود احمدی نژاد، اعلام کرد که جامعه هنوز درباره این انتخابات افغان نشده و نمی توان با «حذف و حصر، زندان و تبعید» معترضان را قانع کرد. بر اساس گزارش ها، حداقل شش عضو از ۱۲ عضو شورای نگهبان که وظیفه نظارت بر انتخابات را دارند، در انتخابات ریاست جمهوری سال ۸۸ از محمود احمدی نژاد حمایت کردند.»^{۱۲}

^۹ - روزنامه لس آنجلس تایمز - ۹۵/۱۲/۲۸

^{۱۰} - مرتضی کاظمیان، رادیو فردا ۱۳۹۵/۱۰/۲۹

^{۱۱} - احسان مهرابی خبرنگار رادیو فردا ۱۳۹۵/۱۱/۴

^{۱۲} - رادیو فردا ۱۳۹۵/۱۲/۶

۵- محدودسازی وظایف انتخاباتی شورای نگهبان

« حسن روحانی رئیس جمهور ایران در همایش سراسری مجریان انتخابات، از اینکه یک جناح به گفته او می‌خواهد جناح دیگر را از صحنه سیاسی حذف کند انتقاد کرد .. در این موضوع نمی‌پذیرم که کسی اعلام کند شورای نگهبان مسئول است، شورای نگهبان مسئولیت نظارت بر انتخابات را بر عهده دارد. لذا چنانکه یک نیروی نظامی، مسلح و امنیتی تخلف کند باید در مقابل آن بایستیم و اعتراض کنیم.^{۱۳}»

۶- فضا سازی علیه شورای نگهبان در قالب " منابع کسب اطلاع "

« روز به روز دخالت نیروهای مسلح به ویژه سپاه در انتخابات بیشتر می‌شود. چند سال است که برخلاف مصوبه مجمع تشخیص مصلحت، سپاه و اطلاعات به منابع کسب اطلاع شورای نگهبان در خصوص کاندیداها تبدیل شده‌اند و می‌توان گفت: اصلی‌ترین منبع شورای نگهبان برای رد صلاحیت افراد گزارش‌هایی است که اطلاعات سپاه می‌دهد و متأسفانه به هیچ کس جواب گو نیستند.. آقای روحانی آیا اقدامی خواهد کرد یا نه؛ به نظر من هر چی در سال گذشته جلوی دخالت‌های شورای نگهبان ایستاد الان هم جلوی دخالت‌های سپاه خواهد ایستاد.^{۱۴}»

۷- متهم کردن شورای نگهبان به سیاسی کاری در بررسی صلاحیت‌ها

« سخنگوی شورای نگهبان بار دیگر درباره احتمال رد صلاحیت حسن روحانی گفت که صلاحیت رئیس جمهور محدود به چهارسال است و او برای دوره بعدی باید دوباره تأیید صلاحیت شود. عباسعلی کدخدایی در مصاحبه با هفته‌نامه «مثلث» که یکشنبه، ۱۳ فروردین، در وب‌سایت انتخاب‌بازنشر شد، در پاسخ به سئوالی درباره اعلام نامزدی حسن روحانی پس از دیدار با رهبر جمهوری اسلامی گفت "ما راه خودمان را می‌رویم". آقای کدخدایی اعلام کرد که تأیید صلاحیت همه نامزدهای انتخابات مجلس و ریاست جمهوری «به همان دوره چهار ساله محدود است» سخنگوی شورای نگهبان با این حال گفت: سخنانش، طرح یک موضوع «کاملاً حقوقی» است و نباید از آن برداشت سیاسی شود.^{۱۵}»

"آیت‌الله صادق لاریجانی، رئیس قوه قضائیه، دوشنبه ۱۴ فروردین، از کسانی که به گفته او، «خود را واجد شرایط» ذکر شده در قانون اساسی نمی‌دانند، خواست که «اصلاً» در انتخابات ریاست جمهوری اردیبهشت نامزد نشوند و از شورای نگهبان نیز خواست که درباره تأیید صلاحیت نامزدها به «مُرّ قانون» عمل کند. عباسعلی کدخدایی ۱۵ دی ۹۵ نیز گفته بود که این شورا همواره صلاحیت رؤسای جمهوری «مستقر» را نیز در دوره دوم نامزدی آنان بررسی می‌کند و «هیچ تضمینی» نیست که رئیس‌جمهور «مستقر» دوباره تأیید صلاحیت شود. ۱۰ روز پس از این سخنان

۱۳ - تلویزیون بی بی سی فارسی ۱۳۹۵/۱۲/۷

۱۴ - مجتبی واحدی رادیو فردا ۱۳۹۵/۱۲/۸

۱۵ - رادیو فردا - ۹۶/۱/۱۳

نجات‌الله ابراهیمیان، دیگر عضو شورای نگهبان، گفت که از نظر حقوقی فرقی میان رئیس‌جمهور و دیگران نیست، و ممکن است صلاحیت رئیس‌جمهور هم رد شود.^{۱۶}

«از زمانی که اختلاف‌ها و اتهام‌های مربوط به فسادهای مالی گسترده در دستگاه‌های دولتی و نهادهای نظام میان دولت روحانی و سران جریان اصول‌گرا بالاگرفته است سخنگوی شورای نگهبان به طور ضمنی تهدید کرده است که صلاحیت روحانی را تایید نخواهد کرد. عباسعلی کدخدایی بر این موضوع تاکید کرد که تضمینی برای تایید صلاحیت رئیس‌جمهوری در انتخابات آینده وجود ندارد.»^{۱۷}

۸- انتخابات ریاست جمهوری: شرایط سختگیرانه و ناروشن در بررسی صلاحیت‌ها!!

«مهلت ۵ روزه ثبت نام برای نامزدی در انتخابات ریاست جمهوری از سه شنبه هفته آینده آغاز می‌شود. در سال‌های اخیر مقام‌های درگیر در برگزاری و نظارت بر انتخابات از آنچه تعداد زیاد داوطلبان نامزدی در انتخابات می‌خواندند، گلایه می‌کردند. قوانین انتخاباتی ایران شرایط نسبتاً آسانی را برای ثبت نام از داوطلبان نامزدی انتخابات ریاست جمهوری در نظر گرفته اما در زمان بررسی صلاحیت و احراز آن که از سوی شورای نگهبان اعمال می‌شود، شرایط سختگیرانه و به گفته برخی از منتقدان وضعیت ناروشنی وجود دارد. آقای لاریجانی در اظهارات اخیر خود خطاب به شورای نگهبان هم گفته "توقع ما این است که این نهاد پر اهمیت کشور همچون گذشته براساس مرقانون اساسی عمل کند."^{۱۸}

۹- صلاحیت حسن روحانی؛ دعوای اصولگرایان و حامیان روحانی

«در انتخابات دوره گذشته، شورای نگهبان صلاحیت اکبر هاشمی رفسنجانی رئیس وقت مجمع تشخیص مصلحت نظام را که ۸ سال رئیس‌جمهور بود و پس از آن هم یک بار نامزد انتخابات شده بود، رد کرد. برخی رقبای سیاسی حسن روحانی گفته اند که ممکن است شورای نگهبان صلاحیت او را که رئیس‌جمهور مستقر است، رد کند، اما هواداران آقای روحانی چنین احتمالی را منتفی می‌دانند.»^{۱۹}

۱۰- شورای نگهبان و مسئله صلاحیت حسن روحانی

«این ظرفیت وجود دارد که شورای نگهبان برای رد صلاحیت احتمالی روحانی مستمسکی به دست بیاورد. بخصوص که اظهارات سخنگوی شورای نگهبان مبنی بر «فقدان تضمین برای تایید صلاحیت رئیس‌جمهور مستقر برای دوره دوم» ابهاماتی را در این خصوص پدید آورده است. البته احتمال چنین اتفاقی ضعیف است و بیشتر تمایل بخش تندرو حکومت را نشان می‌دهد و در تحلیل آخر بعید به نظر می‌رسد راس هرم قدرت و موازنه قوای قدرت

^{۱۶} - رادیو فردا - ۹۶/۱/۱۴

^{۱۷} - روزنامه‌المواطن فلسطین - ۹۵/۱۲/۲۶

^{۱۸} - بی بی سی - ۹۶/۱/۱۴

^{۱۹} - بی بی سی - ۹۶/۱/۱۴

حاضر شود تابلوی ورود ممنوع در مقابل روحانی برای ورود به مرحله رسمی رقابت‌های انتخاباتی قرار دهد. اما در فضای غبار آلود سیاسی ایران نمی‌توان چنین اتفاقاتی را به صورت مطلق منتفی دانست.^{۲۰}»

۱۱- نامزدی ابراهیم رئیسی و مسئله صلاحیت حسن روحانی

« شکست (حجت الاسلام) ریسی در چنین وضعی، به احتمال بسیار زیاد به معنای منتفی بودن رهبری او نیز خواهد بود. به بیان دیگر، اگر تاکید ویژه و اصرار تام و تمامی توسط شخص اول نظام بر پیروزی ریسی باشد، نتیجه باید رییس جمهور شدن وی به هر تمهید باشد. از جمله این تمهیدها می‌توان به رد صلاحیت روحانی توسط شورای نگهبان یا تقلب گسترده توسط سپاه یا دستبرد در نتایج نهایی انتخابات اشاره کرد. مشکل برای راست افراطی آن است که برگزارکننده انتخابات، دولت روحانی است و در صورت نامزدی وی، دستبرد موثر در نتایج انتخابات یا تقلب گسترده، سهل الوصول نیست.»^{۲۱}

۱۲- بازی شورای نگهبان برای تضعیف روحیه اصلاح طلبان!

« عباس عبدی .. (این تعارض است) که بگویند روحانی صلاحیت ندارد، بعد رهبری بگوید خیر ایشان صلاحیت دارد یا مصلحت است و بعد هم وی در انتخابات رای بیاورد؛ یعنی مردم به فرد مصلحتی رای دهند. اگر سیستم به هر دلیلی به این نتیجه برسد که روحانی نباشد، روحانی خودش نامزد نمی‌شود، نه این که بیاید و رد صلاحیت شود، اما من مطمئنم که مطلوب سیستم این است که روحانی دوباره بیاید و رئیس جمهور شود. فیض‌الله عرب سرخی، عضو سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی .. هدف از مطرح شدن بحث رد صلاحیت حسن روحانی را «تضعیف روحیه اصلاح طلبان» دانست.^{۲۲}»

« محمدرضا تابش، نماینده اصلاح طلب در مجلس، یکشنبه این هفته گفته بود که «جنگ روانی شدید» علیه حسن روحانی با هدف نامزد نشدن او در انتخابات ریاست جمهوری آینده انجام می‌شود و ممکن است آقای روحانی انصراف دهد.^{۲۳}»

۱۳- مقایسه‌سازی انتخابات شوراها با ریاست جمهوری برای اعتبار زدایی از شورای نگهبان

« انتخابات شوراها در چارچوب نظام جمهوری اسلامی آزادترین انتخاباتی است که برگزار می‌شود به این دلیل که شورای نگهبان نمی‌تواند نظارت کند. نمی‌تواند در بحث صلاحیت‌ها وارد شود. نظارت استصوابی را به کار ببرد همانطور که در گزارش هم بود این هیئت‌های نظارت هستند که در واقع هیئت‌های اجرایی صلاحیت‌ها را استعلام

^{۲۰} - علی افشاری، رادیو فردا ۱۳۹۵/۱۱/۱۳

^{۲۱} - مرتضی کاظمیان رادیو فردا ۱۳۹۶/۱/۴

^{۲۲} - رادیو فردا ۱۳۹۵/۱۰/۱۶

^{۲۳} - رادیو فردا ۱۳۹۵/۱۱/۲۱

می‌کنند. از چهار نهاد اطلاعاتی تایید یا رد می‌کنند این هیئت‌های نظارت هم با توجه به ترکیب فعلی مجلس بیشتر می‌شود گفت که چهرهای اصلاح‌طلب هستند. چون از بین نمایندگان مجلس انتخاب می‌شوند. در واقع با توجه به این که شورای نگهبان نمی‌توان نظارت استصوابی را به کار ببرد این آزادترین انتخابات البته در چارچوب انتخابات جمهوری اسلامی است^{۲۴}»

«گسترده‌گی استقبال از انتخابات شوراها به دلیل حضور نداشتن شورای نگهبان نیست. چون شورای نگهبان و آقای جنتی حضور ندارند خیلی‌ها امید دارند که می‌توانند از سد نظارت‌های جمهوری اسلامی بگذرند و حداقل در یک جایی انتخاب شوند و وارد این بازی سیاست شوند^{۲۵}»

«برای زن‌ها هم خوب است. چون خیلی وقت‌ها در انتخابات ریاست جمهوری زن‌ها عملاً امکان ثبت نام دارند و رد صلاحیت می‌شوند. در خبرگان هم نمی‌توانند، سر مجلس باز شورای نگهبان با نظارت استصوابی برخورد می‌کند ولی اینجا این که زن‌ها بتوانند در عرصه شورا حضور پیدا کنند با توجه به نوع بررسی صلاحیت‌ها چیزی است که می‌تواند به نفعشان باشد^{۲۶}».

^{۲۴} - فرشته قاضی روزنامه نگار، تلویزیون بی بی سی فارسی ۱۳۹۶/۱/۶

^{۲۵} - محمد رهبر روزنامه نگار تلویزیون بی بی سی فارسی ۱۳۹۶/۱/۶

^{۲۶} - فرشته قاضی روزنامه نگار، تلویزیون بی بی سی فارسی ۱۳۹۶/۱/۶